

Rzeszów, 07.06.2020 r.

Prof. dr hab. med. Bartosz Korczowski
Kierownik I Kliniki Pediatrii i Gastroenterologii Dziecięcej
Kolegium Nauk Medycznych Uniwersytetu Rzeszowskiego

Recenzja pracy doktorskiej lek. Joanny Sieczkowskiej-Gołub p.t.

**„Enterografia rezonansu magnetycznego w ocenie zmian strukturalnych
u dzieci z nieswoistym zapaleniem jelit”**

napisanej pod kierunkiem:

promotora: prof. dr hab. med. Elżbiety Jurkiewicz

oraz promotora pomocniczego: prof. dr hab. med. Jarosława Kierkusia

Podstawowymi metodami obrazowania przewodu pokarmowego u pacjentów z nieswoistymi chorobami zapalnymi jelit (NZJ) są badania endoskopowe. Za pomocą standardowo wykonywanych ileokolonoskopii oraz gastroduodenoskopii wprawny endoskopista jest w stanie dokładnie ocenić śluzówkę całego jelita grubego z końcowym odcinkiem jelita krętego oraz przełyk, żołądek, opuszkę i część pozaopuszkową dwunastnicy aż do więzadła wieszadłowego dwunastnicy (wężadła Treitza) włącznie. Zaletą tych badań jest możliwość pobrania wycinków do badań histopatologicznych lub mikrobiologicznych a w razie potrzeby wykonania drobnych zabiegów takich jak polipektomia czy poszerzanie zwężonego światła narządu. Badania endoskopowe nie są w stanie dobrze zobrazować zmian zlokalizowanych poza światłem jelita, takich jak: przetoki, ropnie, nacieki zapalne; poza zasięgiem standardowych badań endoskopowych jest niemal całe jelito cienkie. Dla oceny tych

struktur powszechnie używa się innych metod obrazowania takich jak ultrasonografia, metody radiologiczne oraz metody oparte o rezonans magnetyczny.

Doktorantka za cel swojej pracy przyjęła ocenę dokładności diagnostycznej enterografii rezonansu magnetycznego w ocenie zmian zapalnych w ileum terminale i okrężnicy - czyli struktur łatwo dostępnych w ileokolonoskopii – metodzie, która jest złotym standardem w diagnostyce tego odcinka przewodu pokarmowego. Autorka porównuje zmiany wykryte metodą enterografii MR do objawów endoskopowych, co jest metodologicznie poprawne. Za dodatkowy cel swojej pracy Kandydatka przyjęła ocenę wpływu technicznych problemów w przygotowaniu pacjenta do enterografii MR na wiarygodność wyników.

Dysertacja liczy 130 stron i poza typowymi rozdziałami, takimi jak: streszczenia w języku polskim i angielskim, wstęp, cel pracy, metody, wyniki, dyskusja – zawiera 97 pozycji piśmiennictwa, 38 rycin oraz aż 61 tabel.

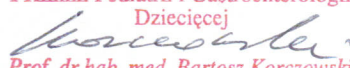
W pierwszej części pracy Autorka charakteryzuje nieswoiste choroby zapalne jelit, ich typy, epidemiologię, patogenezę, objawy kliniczne oraz używane metody diagnostyczne. Szeroko omawiane są badania obrazowe, endoskopowe, scyntygrafia, metody radiologiczne oraz szczególnie dokładnie metody oparte o rezonans magnetyczny. Kandydatka nie ustrzegła się w tej części drobnego błędu – ultrasonografia, która nie wykorzystuje przecież promieniowania jonizującego została niepotrzebnie umieszczona w paragrafie dotyczącym metod radiologicznych.

Centrum Zdrowia Dziecka było jednym z pierwszych ośrodków pediatrycznych w Polsce, w którym wprowadzono metodę rezonansu magnetycznego do oceny jelit u dzieci z NZJ. Doktorantka rozpoczęła swoje badania w 2012 roku. I tu czytający odczuwa pewien niedosyt. Choć w pracy porównano wyniki badań endoskopowych i MR aż 287 odcinków jelita u 41 dzieci z NZJ to i tak nie pozwoliło to na ocenę statystyczną w niektórych podgrupach z powodu zbyt małej liczebności próby - co zauważa sama Autorka. Szkoda, że badania zakończono w 2016 roku – ich kontynuowanie umożliwiło by objęcie analizą większej grupy pacjentów.

W zdecydowanej większości prac naukowych, po przedstawieniu swoich wyników, autorzy zastanawiają się nad ich znaczeniem w tak zwanej „dyskusji” lub

„omówieniu wyników”, po czym formułują wnioski. Doktorantka w swojej dysertacji w pierwszej kolejności przedstawiła wnioski a dopiero w dalszej części pracy omawiała uzyskane wyniki, co nie jest typowe. Tę anomalię można jednak łatwo skorygować poprzez proste przestawienie kolejności rozdziałów.

Te drobne uchybienia nie zmieniają pozytywnej opinii na temat ocenianej pracy. Praca jest nowatorska a Doktorantka dobrze opanowała warsztat naukowy. Uważam, że praca lek. Joanny Sieczkowskiej-Gołub p.t. „Enterografia rezonansu magnetycznego w ocenie zmian strukturalnych u dzieci z nieswoistym zapaleniem jelit” spełnia warunki, stawiane dysertacjom doktorskim, co upoważnia mnie do wystąpienia z wnioskiem, by Rada Naukowa Instytutu Pomnika Centrum Zdrowia Dziecka dopuściła Autorkę do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

KIEROWNIK
I Kliniki Pediatrii i Gastroenterologii
Dziecięcej

Prof. dr hab. med. Bartosz Korczowski